

OÄNDLIGT MED DISKVATTEN

Istället för att diska med färskvatten kan en tryckvattenpump som suger sjövattnen vara ett prima alternativ. Att montera systemet är lätt - men det finns saker att tänka på.

TEXT OCH FOTO JOHAN COOKE

I den här funnits länge på vår båt – att slippa hämta sjövattnen till diskhon med en hink eller att slösa färskvatten för att diska. Det sistnämnda resulterade ofta i att båtens färskvattentank tömdes allt för snabbt. Valet stod mellan en klassisk pedalpump eller en elektrisk tryckvattenpump. Men, efter lite resonering kom jag fram till att det skulle bli bekvämare och modernare med en elektrisk pump för sjövattnen. Steg ett var att välja en tryckvattenpump med rätt kapacitet, det vill säga hur många liter vatten per minut som kan flödas fram.

– Om en båtägare ska ha ett tappställe för att diska med sjövattnen är en tryckvattenpump på 7 till 9 liter per minut i flöde tillräckligt. Om sjövattnet också ska användas till toalett och dusch på badbryggan bör man välja en pump som har ett flöde på 12 till 15 liter, säger Mats Comstedt, vd på Comstedt, som är återförsäljare för bland andra Jabsco och Flojet.

Tänk på trycket

Ska även däckspolning installeras är det viktigt att välja en pump med högre tryck. En vanlig pentrypump har ett tryck på omkring 1,4–2,8 bar medan en pump som klarar däckspolning bör leverera ett tryck på ungefär 5 bar.

– Men det är ingen fördel att välja en pentrypump med för högt tryck och flöde om det inte behövs. Risken är då att pumpen stannar och startar om. Pumpen slits i onödan, säger Mats.

Om pumpen ska suga upp sjövattnen är det A och O att förse den med ett filter. Tänk på att montera filtret så att det är enkelt att komma åt eftersom det behöver skruvas loss och göras rent ibland. Utan filter kan partiklar och skräp följa med sjövattnet och sätta igen pumpen så att den tappar sin sugförmåga.

Mats rekommenderar också att en ackumulatortank kopplas till systemet. Med en ackumulatortank blir intervallerna mellan start och stopp längre. Det blir ett jämnare vattenflöde vilket ger mindre slitage på pumpen.

Fyra märken dominerar

Fyra tillverkare – Jabsco, Johnson, Whale och Flojet – dominerar marknaden för tryckvattenpumpar. Därtill finns en uppsjö andra varumärken med skiftande kvalitet och pris.

Jag valde Johnsons pump Aqua Jet WPC 2,4 som ger 9 liters vattenflöde per minut. När pumpen startas byggs ett tryck upp tills det når 2,8 bar. Sedan slår den inbyggda tryckvakten automatiskt ifrån pumpen. Till pumpen valde jag också ett filter men ingen ackumulatortank.

Jag synade också olika kranar, slangar, genomföringar och kulventiler. Till sist föll valet på en enkel förkromad kranmodell.

– Välj inte en kran med en för liten tappdimension. För då bygger pumpen upp ett för högt tryck. Resultatet kan bli pulserande vatten, säger Mats.

Genomföringen och kulventi-

Projektet i korthet

Svårighetsgrad

Lätt-medelsvårt

Tidsåtgång

Cirka 4 timmar. (tid för proffsinstallatör)

Kostnad

Totalkostnad ca 2000 kr:
Pentrypump 600 kr, vattenfilter 240 kr, pentrykran 275 kr, slangar 90 kr, kulventil/bordsgenomföring mässing 160 kr

Övrigt

Slangsockel, kabel 5 meter, säkringshållare och slangklämmor.

Verktyg och annat:

Bland annat skruvmejsel för slangklämmor, pressverktyg för elkablar, skarvhylsor och gängtejp.

len i mitt system blev av mässing, likadana som de befintliga. Slangvalet blev PVC av hög kvalitet.

Monteringstips

När det gäller pumpen finns backventiler som gör att det tryck som byggs upp när pumpen används behålls när den stängs av.

Enligt tillverkaren ska pumpen inte skadas om den råkar torrköras. Om pumpen monterats vertikalt är det viktigt att motorn placeras uppåt. Tänk också på att pumpen placeras på ett sådant vis att du enkelt kan komma åt att byta filter.

Andra saker att hålla reda på är att ha rätt kabelarea och inte montera pumpen för högt i förhållande till ventilen. Men det är nog sällan ett problem ombord. Den maximala sughöjden för den pump jag valt är två meter. Ventilkrantar bör alltid stängas då du lämnar båten. Inför vintern är det viktigt att tömma ur vattnet från pumpen och slangar för att undvika frostsprängning.

1 Alla de delar som behövs för att installera tryckvattenpump för sjövattnet.

2 Den nya sjövattnenkranen ska monteras i hörnet till höger om diskhon och den befintliga färskvattnenkranen.

3 Det gäller att finna en lämplig plats att montera tryckvattenpumpen. Under babordssoffan, där det finns ett rejält stuvutrymme, passar perfekt. Avståndet mellan kran och pump blir då drygt en meter.

4 Den nya genomföringen placeras nedanför den befintliga genomföringen där vatten från diskhon rinner ut.

17 Intill hålet syns en liten mässings-slangsockel som ska dra fast blandaren underifrån.

18 Den nya kranen monteras. Lite silikon mellan skivan och kranen skyddar mot inträngande vatten.

19 En slangsockel med tillhörande gummipackning gängas fast underifrån.

20 Det behövs en hylsa för att komma åt och gänga fast slangsockeln underifrån.

5 Genomföringen har en diameter på 19 millimeter. Med hålsåg borrar proffsinstallatören Bob Nabb ett 21 millimeters hål. Det är viktigt för att tätningssmassan ska kunna tätas mellan skrovet och genomföringen.

6 Bob slipar kanten runt hålets insida med sandpapper.

7 Han slipar också lätt runt kanten på hålets utsida för att tätningssmassan ska fästa bättre mot skrovet.

8 Även den nya genomföringen slipas lätt med sandpapper. På så sätt fäster tätningssmassan bättre.

21 Slangsockeln sitter på plats under bänken.

22 Nästa steg är att kapa till rätt längd på slangen och därefter trä på den på sockeln och säkra kopplingen med två slangklämmor.

23 Tryckvattenpumpens placering är optimal. Ovanför skyddas den av en träpanel. Slangen från kranen skruvas fast i pumpen. Vid varje slanganslutning ska två slangklämmor användas.

24 Nästa steg är skruva fast den tjockare slangen, med dubbla slangklämmor, som ska löpa från sjövatteintagetets kulventil till pumpen.

9 Han använder Sikaflex tätningssmassa till den nya genomföringen.

10 Genomföringens mutter dras fast försiktigt med en polygrip. På utsidan håller en medhjälpare emot. Om genomföringen snurrar förlorar tätningen sin funktion. Massan måste torka några dagar innan överflödiga massan kan skäras bort.

11 Efter några dagar, då massan har torkat ordentligt, kan monteringen fortsätta. Bob börjar med att linda gängtejp på skrovgenomföringen.

12 Gängtejp lindas också på slangsockeln som sedan ska gängas fast på kulventilen.

25 För att komma åt att rengöra filtret måste slangen från kulventilen dras bort. En snabbkoppling på slangen underlättar. Viktigt är att de två slangklämmorna alltid sitter med skruven på varsin sida om slangen för att förhindra läckage.

26 All slandragning är klar. Så här blev det färdiga resultatet. Kranens avstånd från tryckvattenpumpen är drygt en meter.

27 Sedan är det dags att dra elkablar från tryckvattenpumpen via kölsvinet upp till elcentralen. Det behövs drygt fyra meter kabel. Kabelarean är 4 mm². En tumregel är att öka kabelarean med en kvadrat per löpmeter kabel som används.

28 Kablarna från pumpen dras fram bakom panelen intill navigationsbordet. Skarvhylsor behövs.

13 Allt dras fast med en fast nyckel. Det är viktigt att skruva fast kulventilen åt rätt håll. Monteras den upp och ned går den inte stänga eller öppna eftersom det röda handtaget tar i mot skrovet.

14 För att montera ihop systemet används PVC-slangar i två olika dimensioner. Den tunnare på 13 millimeter ska gå från kranen till tryckvattenpumpen. Den tjockare på 19 millimeter ska löpa från pumpen till sjövatteintaget.

15 Bob börjar med att dra en 13 millimeters-slang mellan diskhon och stuvutrymme där tryckvattenpumpen ska monteras.

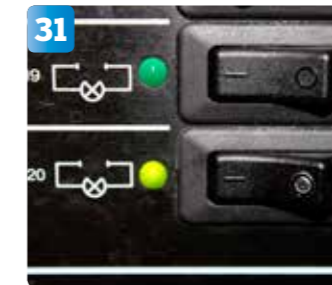
16 Dags att montera fast den nya sjövattnenkranen. Med hålsåg borrar ett hål med 17 millimeters diameter i den tjocka bänkskivan.

29 Kablarna kopplas in i panelen där både plus och minus finns.

30 En säkringshållare för pumpen kopplas också in.

31 Tryckvattenpumpen kopplas till panelknapp 20. Knappen med lysdioden fungerar alltså som en strömbrytare.

32 Äntligen. Det är bara att vrida på kranen så flödar sjövattnet.

